

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 382 din 24 noiembrie 2023

Cu privire la reflectarea alegerilor locale generale din turul II (perioada monitorizată 13-17 noiembrie 2023)

Prin Decizia nr. 335 din 20 octombrie 2023, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a dispus inițierea controlului cu privire la respectarea prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral nr. 325/2022 și ale art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA) în cadrul principalului program de știri în orele de maximă audiență de seară și/sau emisiuni de informare electorală, de către serviciile media audiovizuale de televiziune incluse în lista „must carry” și de către furnizorii de servicii media de televiziune naționale generaliste sau de știri, care au declarat că vor reflecta alegerile locale generale, începând cu 23 octombrie 2023.

În cadrul controlului s-a decis monitorizarea principalului buletin de știri al zilei și a programelor de informare electorală din prime-time-ul de seară.

În cazul serviciilor media audiovizuale „R Live TV” și „Canal Regional”, care au declarat că nu vor difuza buletine de știri, Direcția control servicii media audiovizuale a selectat alte programe audiovizuale conform declarației.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din CSMA, ale art. 90 alin. (15) și (16) din Codul electoral, CA a efectuat controlul serviciilor media audiovizuale de televiziune: „Moldova 1”, „Cinema 1”, „Jurnal TV”, „Exclusiv TV”, „TVR Moldova”, „PRO TV Chișinău”, „Vocea Basarabiei TV”, „TV8”, „R Live TV”, „TVC 21”, „Găgăuzia TV”, „Canal Regional” și „N4”.

Perioada supusă controlului: 13-17 noiembrie 2023.

1. „Moldova 1”

I. TURUL II AL ALEGERILOR LOCALE GENERALE DIN 19 NOIEMBRIE 2023

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 21:00 (limba de difuzare: română), 7 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 8 subiecți politici/electorali. De asemenea, a fost mediatizată și activitatea Comisiei Electorale Centrale.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 04 min. 27 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat MAN – 34,1% (01 min. 31 sec.), urmat de PAS – cu 25,1% (01 min. 07 sec.), iar cea mai mică mediatizare au avut-o PR, PCRM și PPPN – cu 2,2% (06 sec.).

Conotația reflectării majorității subiecților politici/electorali a fost într-o tonalitate neutră. MAN și PPDA au beneficiat și de reflectare pozitivă datorită priorităților stabilite pentru activitatea ulterioară a CMC. MAN a fost reflectat și negativ din cauza declarațiilor făcute de către Lilian Carp: „*eu înțeleg tactica pe care vrea să o ia acest escroc politic, pentru că nimeni nu-l mai crede, în condițiile în care a avut un mandat la dispoziție și a îndeplinit mai puțin de 20 % din promisiunile electorale în mandatul precedent, clar că nimeni nu mai crede pe acest mincinos*”.

Toți subiecții politici/electorali au beneficiat de apariții indirecte, iar MAN, PAS și PPDA – de mediatizări directe.

Raportul gender atestă cota bărbaților de 91,7% (02 min. 45 sec.), iar cota femeilor – de 8,3% (15 sec.).

„Moldova-1” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 21:00.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” nu a comis abateri de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral.

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

În perioada de raport, „Moldova-1” a difuzat următoarele subiecte fără a indica sursa de proveniență a înregistrărilor:

13.11.2023: „Drapele în bernă la ONU” (21:21:03), „Războiul Israel-Hamas” (21:22:34), „Ucraina se pregătește de iarnă” (21:26:52) și „Indemnizațiile se vor majora” (21:28:35).

14.11.2023: „Situație disperată în Fâșia Gaza” (21:15:11), „Armenia refuză participarea” (21:19:44). „Lupte grele în estul Ucrainei” (21:22:20) și „Instruire pentru piloții F-16” (21:25:05).

15.11.2023: „Alerta de călătorie” (21:16:30), „Ultimii moldoveni evacuați” (21:21:17), „Operațiune militară la spital” (21:22:17), „Bilanțul morților crește” (21:24:55) și „Întrevedere Biden - XI” (21:28:52).

16.11.2023: „Relațiile China-SUA” (21:23:30), „Războiul Israel-Hamas” (21:25:,8) și „Noi restricții pentru Rusia” (21:30:14).

17.11.2023: „Ororile războiului” (21:10:00) și „Atacurile nu conțin” (21:13:18).

În acest sens, sunt relevante prevederile **art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA:** „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

Totodată, este de specificat că, prin Decizia nr. 353 din 03 noiembrie 2023, CA a sancționat cu avertizare publică Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, fondatoarea serviciului media audiovizual public de televiziune „Moldova-1”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din CSMA.

2. „Cinema 1”

I. TURUL II AL ALEGERILOR LOCALE GENERALE DIN 19 NOIEMBRIE 2023

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „Cinema 1” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 23:00 (limba de difuzare: română), o știre în care a fost mediatizată activitatea Comisiei Electorale Centrale.

Serviciul media audiovizual a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 19:00.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „Cinema-1” nu a comis abateri de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral.

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

În cadrul buletinelor informative nu au fost atestate abateri de la prevederile art. 13 din CSMA.

Cu referire la programele de informare electorală, este de precizat că potrivit declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor, serviciul media audiovizual de televiziune „Cinema 1” nu a indicat programe de informare electorală.

3. „Jurnal TV”

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 10 subiecte cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 7 subiecți politici/electorali și 3 concurenți electorali care vor participa în turul II de scrutin.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a fost de 10 min 23 sec. De cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PSDE – 39,0% (04 min. 03 sec.), urmat de PAS – cu 24,6% (02 min. 33 sec.), BECS – cu 11,1% (01 min. 09 sec.), iar ceilalți subiecți politici/electorali au avut o prezență mai mică de un minut.

Conotația reflectării subiecților politici/electorali a fost într-o tonalitate, în general neutră, cu excepția PACE care a fost mediatizat doar în context negativ datorită subiectului în care s-a relatat despre acuzațiile în adresa lui Gheorghe Cavaliuc cu referire la schemele de contrabandă. PAS și CUB au fost reflectați și în context negativ, iar PPDA – și în context pozitiv.

Subiecții politici/electorali au fost reflectați prin intervenții indirecte, dar PSDE, PAS, BECS și PPDA au fost mediatizați și prin apariții directe.

În perioada de raport, „Jurnal TV” a reflectat un concurent electoral la funcția de primar al orașului Nisporeni și doi concurenți la funcția de primar de Durlăști.

Volumul total de timp acordat concurenților electorali a fost de 05 min. 59 sec. V. Bîtcă (PSDE) a avut o pondere de reflectare de 67,7% (04 min. 03 sec.), urmat de O. Popșoi – cu 22,8% (01 min. 22 sec.) și E. Șaran (CUB) – cu 9,5% (34 sec.).

Concurenții electorali au fost reflectați în context neutru, cu excepția E. Șaran (CUB) care a fost prezentată și în context negativ datorită declarațiilor lui Oleg Popșoi (PAS), care a menționat că dezbaterile cu Eleonora Șaran au fost ocazia de a dezminți minciunile care le admite aceasta.

Concurenții electorali au fost reflectați prin intervenții indirecte, iar V. Bîtcă (PSDE) și O. Popșoi (PAS) au fost prezentați și prin apariții directe.

Raportul gender atestă că cota bărbaților este de 91,1% (09 min. 00 sec.), iar cea a femeilor – de 8,9% (53 sec.).

Serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și vîz în cadrul buletinelor de știri de la ora 17:00.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” a difuzat programele audiovizuale „Ora expertizei” și „Secretele puterii”, în cadrul cărora au fost abordate subiecte cu conținut electoral și despre concurenți electorali. Asta, chiar dacă în Declarația privind reflectarea alegerilor locale, furnizorul de servicii media ÎCS „Reforma ART” SRL nu a indicat aceste programe, fapt care contravine prevederilor **art. 90 alin. (2) din Codul electoral**, potrivit căruia: *„În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media.”*

Programul:	„Ora expertizei”
Data difuzării:	13 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00
Durata program:	01 oră 09 min. 14 sec.
Invitații programului:	Analist politic, Anatol Țăranu; Președintele CUB, Igor Munteanu; Deputat PAS, Vasile Grădinaru; Deputat BECS, Adrian Lebedinschi.

Subiectele abordate:	„Turul II – un nou orizont de așteptări”, „Calculul și bătălii înaintea turului II”, „Deplasările secrete ale lui Șor”, „Mutări periculoase în „capitala de Nord””, „Cer aderarea la Patriarhia Română”, „Două tabere în rândul preoților”.
Comentarii:	<p>Discuțiile dintre invitați și moderator au început cu subiectul ce ține de turul II al alegerilor locale. Aceștia s-au expus cu referire la modul desfășurării campaniei electorale și la posibilele rezultate care vor rezulta din votul acordat de cetățeni. La acest subiect s-au pus în discuție și candidaturile lui Alexandr Petcov de la PPPN și Maxim Moroșan de la PSRM la funcția de primar al municipiului Bălți în turul II de scrutin.</p> <p>Anatol Țăranu: „<i>Ce vor face socialiștii, cum vor găsi contraargumente împotriva Partidului Nostru și invers.</i>”</p> <p>Moderator: „<i>Domnule Țăranu, cum îl vedeți pe acest candidat din partea PSRM? Este candidatul PSRM-ului sau nu, pentru că noi am discutat despre cât de nesocialist este acest candidat care a ajuns la Bălți pe lista PSRM, despre care toată lumea vorbește un singur lucru, că ar fi sub aripa Caramalac.</i>”</p> <p>În continuare s-a vorbit despre activitățile lui Maxim Moroșan până la alegerile locale și legătura acestuia cu organizațiile criminale.</p> <p>Totodată, moderatorul a adresat o întrebare președintelui CUB, Igor Munteanu, „<i>de ce candidata CUB de la Durdlești, Eleonora Șaran, nu a participat la dezbateri nici în turul I, nici în turul II nu participă?</i>”</p> <p>Igor Munteanu a răspuns că doamna Șaran trebuie să răspundă la această întrebare și că ea este o persoană deschisă și merită toate voturile la Durdlești.</p>
Concluzii:	Ca urmare a efectuării controlului, s-a atestat încălcarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral , potrivit căruia: „ <i>În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programele cu caracter electoral se consideră: programele de știri și actualități, emisiuni de informare electorală, emisiuni de promovare electorală, dezbateri electorale, programe de publicitate electorală</i> ”, deoarece furnizorul de servicii media ÎCS „Reforma ART” SRL nu a indicat acest program în Declarația privind reflectarea alegerilor locale.

Programul:	„Ora de ras”
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	18:00
Durata program:	40 min. 06 sec.
Moderatorul programului:	Anatol Durbală
Subiectele abordate:	„Alegerile locale din 05 noiembrie 2023”, „Noul mandat a lui Ion Ceban”, „Deep fake cu președinta Maia Sandu”, „Oamenii cumpărați ai lui Șor scoși din alegeri”, „Plimbarea lui Ilan Șor în avionul de lux al lui Roman Abramovici”.
Comentarii:	Nu au fost abordate subiecte despre campania electorală și nici subiecte cu implicarea concurenților electorali pentru turul II de scrutin.
Concluzii:	Nu au fost atestate încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Programul:	„Триггер”
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00
Durata program:	01 oră 07 min. 18 sec.
Moderatorii programului:	Alexei Tulbure și Victor Ciobanu
Subiectele abordate:	„Рекомендовано начать переговоры”, „Ждём переговоров о вступлении в ЕС”, „Девять шагов на пути в ЕС”, „Есть ли газ по 10 леев”, „Газпром не признает внешний аудит”, „Очередные аресты судей”, „НЦБК провёл обыски у четырёх судей”.
Comentarii:	Nu au fost abordate subiecte despre campania electorală și nici subiecte cu implicarea concurenților electorali pentru turul II de scrutin.
Concluzii:	Nu au fost atestate încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Programul:	„Secretele puterii”
Data difuzării:	15 noiembrie 2023

Ora difuzării:	20:00
Durata program:	01 oră 06 min. 47 sec.
Invitații programului:	Președintele Partidului Schimbării, Ștefan Gligor; Vicepreședintele PSDE, Nicolae Ciubuc; Președintele PPDA, Dinu Plîngău.
Subiectele abordate:	„Cum se explică scorurile modeste”, „Candidații dubioși subordonați Rusiei”, „Bălți riscă să devină o anexă a Moscovei”, „Coagularea forțelor proeuropene”, „Unitate pe eșichierul de dreapta”, „Divizarea drepte, coalizarea stângii”, „Crima organizată se năpustește la putere”, „Ani decisivi pe parcursul european”.
Comentarii:	În timpul discuțiilor, invitatul în platou, președintele Partidului Schimbării, Ștefan Gligor, a venit cu mulțumiri în adresa persoanelor care au candidat din partea Partidului Schimbării și electoratului care a votat acest partid și care urmează să voteze cei 12 candidați din turul II din partea formațiunii, care își vor prezenta echipa în mai multe raioane. Într-o altă intervenție, Ștefan Gligor face referire la situația din municipiul Bălți: „Am scris o contestație împotriva Arinei Corșicova, care nu a fost examinată până la alegeri, a fost examinată după alegeri și a fost scoasă din cursă. Deși exact așa trebuia să fie pe alte temeuri, temeuri de pericol pentru securitatea națională, trebuia scos din cursă acest Maxim Moroșan, care a fost adus de la Moscova, a fost făcut președinte al Organizației Teritoriale a PSRM în Bălți, a fost vizitat de reprezentanții grupului criminal Caramalac la Bălți.” Totodată, s-a discutat și despre candidatul din partea PSDE la funcția de primar de Nisporeni în turul II de scrutin. Moderator: „Domnule Ciubuc, vorbea domnul Gligor de candidați care au legături cu crima organizată, la Nisporeni, Vasile Bîtcă, unul dintre principalii piloni ai lui Plahotniuc, a fost scos din Partidul Democrat în 2019 și dus la Candu și acum a candidat din partea PSDE și chiar a trecut în turul II. Dvs spuneți că v-ați curățit, dar parcă nu prea”. Urmează răspunsul din partea vicepreședintelui PSDE, Nicolae Ciubuc care se expune cu privire la declarațiile moderatorului.
Concluzii:	Ca urmare a efectuării controlului s-a atestat încălcarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral , potrivit căruia: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programele cu caracter electoral se consideră: programele de știri și actualități, emisiuni de informare electorală, emisiuni de promovare electorală, dezbateri electorale, programe de publicitate electorală”, deoarece furnizorul de servicii media ÎCS „Reforma ART” SRL nu a indicat acest program în Declarația privind reflectarea alegerilor locale.

Programul:	„Post scriptum cu Alex Cozer”
Data difuzării:	16 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:42:27
Durata program:	05 minute
Moderatorul programului:	Alex Cozer
Subiectele abordate:	„Lideri la exportul de prune”, „Europenii adoră prunele moldovenești”, „Moldova poate cuceri piața europeană”.
Comentarii:	Nu au fost abordate subiecte despre campania electorală și nici subiecte cu implicarea concurenților electorali pentru turul II de scrutin.
Concluzii:	Nu au fost atestate încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Programul:	„Cabinetul din umbră”
Data difuzării:	16 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00
Durata program:	01 oră 08 min. 28 sec.
Invitații programului:	Preotul Ion Marian de la Mitropolia Basarabiei; Preotul Iulian Rață de la Mitropolia Moldovei; Publicistul Mircea Ciobanu.
Subiectele abordate:	„Mitropolia Moldovei la Patriarhia Română”, „Mitropolia Moldovei rămâne loială Rusiei”, „Jocurile Patriarhiei ruse la Chișinău”.
Comentarii:	Nu au fost abordate subiecte despre campania electorală și nici subiecte cu implicarea concurenților electorali pentru turul II de scrutin.

Concluzii:	Nu au fost atestate încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.
Programul:	„Post scriptum cu Alex Cozer”
Data difuzării:	17 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:42:46
Durata program:	05 minute
Moderatorul programului:	Alex Cozer
Subiectele abordate:	„Patru judecători, vizați în anchete”, „Simulacrul din Justiție”.
Comentarii:	Nu au fost abordate subiecte despre campania electorală și nici subiecte cu implicarea concurenților electorali pentru turul II de scrutin.
Concluzii:	Nu au fost atestate încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Totodată, este de menționat că, prin Decizia nr. 360 din 10 noiembrie 2023, CA a sancționat cu amendă în mărime de 15 000 de lei, iar prin Decizia nr. 372 din 17 noiembrie 2023, CA a sancționat cu amendă în mărime de 25 000 de lei, ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcări repetate a prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

Ca urmare a analizei conținutului integral al buletinelor informative, s-a atestat că, la difuzarea unor subiecte, furnizorul de servicii media nu a indicat sursa înregistrărilor (video/foto) provenite din afara redacției (total și/sau parțial). Astfel, subiectele care au făcut obiectul controlului au avut următoarele titluri:

13.11.2023: „Îi cer să adere la Patriarhia Română”, „Începe încălzirea orașului”, „Ilan Șor a revenit în Israel”, „Au rămas trei recomandări de îndeplinit”.

14.11.2023: „ÎPS Vladimir convoacă toți protopopii”, „Soldați Ucraineni antrenați de francezi”.

17.11.2023: „Președintele nu e supărat pe Codruș”.

În acest sens, sunt relevante prevederile **art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA:** „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

Este de specificat faptul că, prin Decizia nr. 353 din 03 noiembrie 2023, CA a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

În cadrul buletinelor informative supuse controlului, a fost atestată încălcarea prevederilor **art. 13 alin. (6) lit. a) din CSMA:** „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateri publice”, în cadrul unui subiect difuzat în data de 13 noiembrie 2023.

Titlu: „Cererea ce poate fi scoasă de pe rol”. În subiect se relatează despre faptul că dosarul Ciubaciuc versus Stati ar putea fi scos de pe rol. Fostul șef al Moldatsa, Sorin Stati, a declarat că a cerut scoaterea cererii de pe rol, din cauza neprezentării lui Ciubaciuc la ședințele de judecată, astfel că de 4 ani e purtat prin judecăți. În reportaj se menționează că Maxim Ciubaciuc e finul de cununie al lui Gheorghe Cavcaliuc. De asemenea, se menționează că anterior un grup format din foști polițiști ai IGP, conduși de Gheorghe Cavcaliuc, în anii 2016-2019 ar fi încercat să denigreze

imaginea Maiei Sandu, pe atunci lidera PAS. Potrivit declarațiilor unui fost ofițer, în această schemă ar fi implicat și finul de cununie a lui Cavaliuc. În 2019, în cadrul unei emisiuni TV, Sorin Stati a dezvăluit scheme de contrabandă cu țigări, chihlimbar și alcool etilic, responsabili fiind G. Cavaliuc și M. Ciubaciuc.

Astfel, în cadrul subiectului nu au fost prezentate principalele puncte de vedere aflate în opoziție.

4. „Exclusiv TV”

I. TURUL II AL ALEGERILOR LOCALE GENERALE DIN 19 NOIEMBRIE 2023

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română/rusă), 7 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 7 subiecți politici/electorali și 2 concurenți electorali.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 19 min. 23 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PSRM – cu 29,9% (05 min. 48 sec.), urmat de PAS – cu 24,9% (04 min. 50 sec.), MAN – cu 21,3% (04 min. 08 sec.). PR și PCRM au fost reflectați egal, cu 0,9% (10 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția MAN și PPDA care au fost reflectați și în mod pozitiv.

Subiecții politici/electorali au avut apariții directe și indirecte, cu excepția PR și PCRM care au beneficiat doar de apariții indirecte.

Serviciul media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV” a reflectat activitatea a 2 concurenți electorali pentru funcția de primar al mun. Bălți.

Volumul total de timp acordat concurenților electorali a constituit 04 min. 12 sec. M. Moroșan (PSRM) a fost reflectat cu 54,4% (02 min. 17 sec.), iar A. Petcov (PPN) – cu 45,6% (01 min. 55 sec.).

Conotația reflectării celor 2 concurenți electorali în cursa electorală a fost într-o tonalitate neutră.

Ambii concurenți electorali au beneficiat de apariții directe și indirecte.

Raportul gender atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 100% (14 min. 23 sec.).

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „Exclusiv TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz prin titrarea sincron a buletinelor de știri de la ora 18:00.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În urma controlului programelor audiovizuale, au fost atestate următoarele:

Serviciul media:	Exclusiv TV
Candidați electorali vizați în programe	Nu au fost vizați candidați electorali pentru funcția de primar în localitățile care au intrat în turul II de scrutin.
Comentarii: „Moldova live” din 14.11.2023 Ora difuzării: 18:48:12 Durata: 01 oră 05 min. 33 sec.	Moderatoarea Oxana Bondar îl are ca invitat pe ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova Marco Șevenco. S-a discutat despre perspectivele europene ale Republicii Moldova și ale Ucrainei
Comentarii: „По Фактам” din 15.11.2023 Ora difuzării: 18:51:38 Durata: 58 min. 09 sec.	Moderatoare Iulia Feodorova și invitatul în platou este Veaceslav Ioniță (expert economic). Este discutat proiectul de lege al Guvernului privind plățile în numerar a bunurilor ce depășesc limita stabilită de legiuitor. Programul nu are conotație electorală și nu sunt prezentați concurenți electorali.
Comentarii: „По Фактам” din 17.11.2023 Ora difuzării: 18:52:42 Durata: 01 oră 02 min. 08 sec.	Moderatoare Iulia Feodorova și invitat în platou este protoiereul Chișinăului, părintele Vitalie. Tema de discuție a acestui program se referă la situația bisericii din Republica Moldova în urma anunțului pe care l-au făcut mai multe fețe bisericești referitor la aderarea la Mitropolia Basarabiei.
Concluzii:	Nu au fost atestate devieri de la art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

De menționat că în cadrul buletinelor informative și ale programelor de informare electorală nu au fost atestate devieri de la prevederile art. 13 din CSMA.

5. „TVR Moldova”

I. TURUL II AL ALEGERILOR LOCALE GENERALE DIN 19 NOIEMBRIE 2023

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 5 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 4 subiecți politici/electorali (partide). Conurenți electorali nu au fost mediatizați în perioada de raport.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 02 min. 10 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PR – cu 31,5% (41 sec.), urmat de PPDA – cu 26,9% (35 sec.), FASM – cu 21,5% (28 sec.) și PAS – cu 20% (26 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali în cadrul buletinelor de știri a fost într-o tonalitate neutră pentru FASM și PAS; neutră și pozitivă pentru PPDA; neutră și negativă pentru PR. Conotația negativă pentru PR a fost atestată în subiectul „Nesterovschi, în arest la domiciliu”.

Subiecții politici/electorali la alegerile locale generale au avut doar apariții indirecte.

Raportul gender atestă o pondere a bărbaților de 66,7% (01 min. 14 sec.), iar cota femeilor a fost egală cu 33,3% (37 sec.).

Serviciul media audiovizual de televiziune „TVR Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În urma controlului programelor informativ analitice, au fost atestate următoarele:

Serviciul media:	TVR Moldova
Programul:	„Punctul pe azi”
Data difuzării:	13 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00:07
Durata program:	52 min. 02 sec.
Invitații programului:	Oazu Nantoi, deputat PAS și membru al Comisiei de Apărare, Ordine și Securitate Publică; Mihai Isac, analist politic, expert în relații internaționale de la București; Prin skype: Anatol Șalaru, fost ministru al apărării.
Subiectele abordate:	„Ofensivă în Fâșia Gaza”, „Situația din Orientul Mijlociu, tot mai acută”, „45 de moldoveni, evacuați din Fâșia Gaza”, „363 de soldați israelieni au murit pe câmpul de luptă”, „Război în Israel – Hamas, ziua 38”, „Germania dublează ajutorul militar pentru Ucraina”, „Agresiunea Rusiei în Ucraina, ziua 628”, „Centrul european de instruire, inaugurat la Fetești” și „SUA și economia războiului din Ucraina”.
Comentarii:	Despre invazia rusă în Ucraina, dar și despre sprijinul acordat de SUA și statele UE Ucrainei s-a discutat în cadrul emisiunii „Punctul pe AZi” de la TVR Moldova. Moderatorul Mădălin Necșuțu, împreună cu invitații, în prima parte a programului, au discutat despre situația în Fâșia Gaza și situația în Orientul Mijlociu. În a doua parte a programului s-a discutat despre situația din Ucraina și cum poate influența situația din Israel susținerea Ucrainei din Occident.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	TVR Moldova
Programul:	„Punctul pe azi”
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00:14
Durata program:	52 min. 47 sec.

Invitații programului:	Părintele Constantin Olariu, purtătorul de cuvânt al Mitropoliei Basarabiei; Nicolae Negru, analist politic și editorialist al Ziarului Național; Prin skype: Vlad Cubreacov, ex-reprezentant al Mitropoliei Basarabiei la CtEDO; Prin telefon: Părintele Ioan Solonaru.
Subiectele abordate:	„Cer aderarea la Mitropolia Basarabiei”, „Motivul trecerii de la Mitropolia Moldovei la cea a Basarabiei”, „Relația dintre politică și biserică în Republica Moldova”, „60 de preoți parohi au trecut la Mitropolia Basarabiei”, „Biserica și agresiunea Rusiei în Ucraina”
Comentarii:	La începutul emisiunii, prin telefon s-a expus părintele Ioan Solonaru, care a enunțat unele din motivele de trecere de la o Mitropolie la alta. În continuare, cu privire la motivele acestei schimbări, a vorbit și părintele Constantin Olariu, dar și despre procesul tehnic de trecere la Mitropolia Basarabiei a bisericilor care au depus dosarele. Nicolae Negru a declarat că această trecere a fost impulsionată de războiul din Ucraina și de atitudinea Patriarhului Rus față de acest război. Prin skype, Vlad Cubreacov s-a expus cu privire la scrisoarea din partea Mitropolitului Vladimir, expediată în adresa Patriarhiei Ruse. Acesta a spus că a fost un gest de disperare a Mitropolitului Vladimir. În finalul emisiunii aceștia s-au expus cu privire la influența bisericii ruse în războiul din Ucraina.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	TVR Moldova
Programul:	„Punctul pe azi”
Data difuzării:	15 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00:05
Durata program:	52 min. 35 sec.
Invitații programului:	Igor Munteanu, președintele Partidului „Coaliția pentru Unitate și Bunăstare”, fost ambasador al RM în SUA; Andrei Curăraru, expert politic al Watch Dog și lector la ULIM; Prin skype: Radu Carp, profesor universitar la Facultatea de Științe Politice de la Universitatea din București.
Subiectele abordate:	„Scenarii privind aderarea Republicii Moldova la UE”, „RM în UE, cu sau fără Regiunea Transnistreană”, „Procesul de integrare europeană, în „doi pași”, „Reforma justiției, cerință obligatorie a UE”, „Dosarul transnistrean și războiul din Ucraina”, „În așteptarea votului pentru deschiderea negocierilor cu UE”, „Experiența României privind integrarea în UE”, „Ucraina și Republica Moldova, pe același drum”, „Biserica și integrarea europeană”, „Tot mai mulți preoți aderă la Mitropolia Basarabiei”.
Comentarii:	R. Moldova la Uniunea Europeană reprezintă o soluție sustenabilă pe termen lung și pentru malul stâng al Nistrului. La această concluzie au ajuns invitații emisiunii „Punctul pe AZI”. Totodată, aceștia au specificat condițiile de aderare a RM și de integrare a regiunii separatiste care se află sub ocupație rusă. Igor Munteanu, președintele CUB, fost ambasador al RM în SUA a declarat că regiunea transnistreană reprezintă un element extrem de vulnerabil în această construcție, iar acțiunile întreprinse de RM față de acest regim, va crea sau nu credibilitate, astfel că există riscul ca aceste acțiuni să fie catalogate ca o vulnerabilitate și o slăbiciune a statului nu ca un avantaj în procesul de integrare. Andrei Curăraru, expertul Comunității Watch Dog a declarat că RM trebuie să facă totul până la soluționarea conflictului transnistrean, iar europenizarea R. Moldova va fi un magnet care va atrage și cetățenii din stânga Nistrului, pentru că un stat european este un stat cu un salariu mediu mai înalt, cu o stabilitate mai înaltă a monedei. Radu Carp, profesor la facultatea de Științe Politice, Universitatea București, a declarat că regiunea transnistreană este o parte a R. Moldova în care Federația Rusă își exercită autoritatea, cu încălcarea dreptului internațional. Singura soluție pentru R. Moldova este ca aceasta să adere la UE, iar mai târziu, (n. red. așa-zisele) autorități transnistrene, dacă vor recunoaște că a existat încălcarea dreptului internațional și că practic există forțe de ocupație al altui stat pe teritoriul său, atunci se poate deschide calea și pentru aplicarea dreptului european și în regiunea transnistreană. Până atunci lucrurile vor fi blocate.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	TVR Moldova
Programul:	„Punctul pe azi”
Data difuzării:	16 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00:00
Durata program:	52 min. 29 sec.
Invitații programului:	Alecu Reniță, semnat al Declarației de independență al RM; Anatol Țăranu, semnat al Declarației de independență al RM.
Subiectele	„Mitropolia Moldovei a respins planul lui Borșevschi”, „Istoria Mitropoliei Basarabiei”.

abordate:	„Țăranu: Destrămarea imperiului bisericesc continuă”, „Țăranu: Biserica rusă este o biserică a expansiunii”, „Mai mulți preoți au trecut la Mitropolia Basarabiei”, „Relația dintre politică și biserică în RM”, „Mitropolia Moldovei rămâne fidelă patriarhiei ruse”, „Motivul trecerii de la Mitropolia Moldovei la cea a Basarabiei”
Comentarii:	Evenimentul care a suscitât atenția publicului a fost scrisoarea preotului Pavel Borșevschi, care solicita trecerea Mitropoliei Moldovei direct la Patriarhia Română, intenție care a fost respinsă de Mitropolia Moldovei. Un alt subiect discutat a fost scenariile aderării Republicii Moldova la UE cu sau fără regiunea transnistreană, dar și tentativele de subminare a reformelor de către Moscova, care vrea cu orice preț să-și mențină influența în Republica Moldova. „Ceea ce spune Mitropolitul Vladimir în scrisoarea adresată Patriarhului rus Kiril sunt niște lucruri care practic răstoarnă toată ideologia bisericească rusă în Republica Moldova”, a declarat analistul politic Anatol Țăranu, care susține că Mitropolitul Vladimir a spus aproape deschis că viitorul Republicii Moldova este unirea cu România. Editorialistul Alecu Reniță, deputat în Parlamentul 90, nu crede că e întâmplător ceea ce a făcut Mitropolitul Vladimir, nici ceea ce a făcut după aceasta și preotul Pavel Borșevschi.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	TVR Moldova
Programul:	„Punctul pe azi”
Data difuzării:	17 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00:00
Durata program:	50 min. 30 sec.
Invitații programului:	Dorin Chirtoacă, fostul primar general al mun. Chișinău; Vlad Kulminski, președintele executiv al Institutului pentru Inițiative Strategice.
Subiectele abordate:	„Duminică, turul doi al alegerilor locale”, „Ion Ceban a câștigat scrutinul din primul tur”, „Chirtoacă: Ceban nu a făcut mare lucru din punct de vedere electoral”, „Chirtoacă: în ultimii patru ani Chișinăul a fost ignorat”, „Kulminski: PAS-ul trebuie să-și facă o strategie la viitoarele alegeri”, „Chirtoacă: nu m-am implicat în aceste alegeri”, „Necesitatea reformatării Partidelor politice”, „Chirtoacă: PAS-ul trebuie să vină cu un mesaj de unitate pentru dreapta”, „Kulminski: segmentul de centru este decisiv și nu este acoperit”, „Kulminski: Se cer eforturi pentru consolidarea segmentului european”, „Chirtoacă: riscăm să ne întoarcem la haosul de pe dreapta”, „Kulminski: fără centru politic nu poți construi majoritatea europeană”
Comentarii:	În cadrul emisiunii, Dorin Chirtoacă a declarat că partidele pro-ruse au un singur scop și anume acela de a încurca alegerile prezidențiale, iar la alegerile parlamentare să pună piciorul în prag, astfel ca fără ei să nu se poată decide nimic. Fostul edil consideră că, în acel moment, integrarea europeană va fi pusă pe pauză nu doar la Bruxelles și în unele capitale europene, ci și pe interior. Directorul executiv IPIS, Vladislav Kulminski, a precizat în cadrul emisiunii că, atunci când se vorbește de integrarea europeană și de invazia Rusiei în Ucraina, oamenii trebuie convinși. Invitatul emisiunii, Kulminski, a mai zis că la următoarele alegeri prezidențiale Maia Sandu va câștiga, însă la alegerile parlamentare PAS-ul trebuie să își dezvolte o strategie nouă, astfel majoritatea parlamentară nu va mai fi.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

Ca urmare a controlului conținutului buletinelor informative, s-a atestat că, la difuzarea unor subiecte, furnizorul de servicii media nu a indicat sursa înregistrărilor (video), parțial sau/și integral provenite din afara redacției. Astfel, subiectele care au făcut obiectul controlului au avut următoarele titluri:

13.11.2023: „Ofensivă în Fâșia Gaza”, „UE cere pauze imediate în bombardamentele israeliene”, „Demisia guvernului britanic”, „Inundații în Nordul Franței”, „Islandezii pot intra în Grindvik pentru a-și salva bunurile”.

14.11.2023: „Regele Charles al II-lea împlinește 75 de ani”, „Serviciile medicale din Gaza s-au prăbușit”, „Producție insuficientă de obuze în Ucraina”, „Erupția vulcanului din Islanda poate avea loc în orice clipă”, „Un leu s-a crezut regele Romei”, „Dans la înălțime”.

15.11.2023: „Armata israeliană a pătruns în spitalul Shifa”, „Manuale de „limba moldovenească” în Ucraina”, „Mizele întâlnirii Biden-Xi”, „Muzeul lumii, pentru prima dată în orașul Larnaca din Cipru”.

16.11.2023: „Israelul a preluat controlul asupra portului Gaza”, „Londra își reafirmă sprijinul pentru Ucraina”, „Biden crede în continuare că XI este un dictator”, „În Bulgaria au avut loc manevre NATO”, „Planurile anti-poluare funcționează, dar prea lent”.

17.11.2023: „Limba română, în loc de limba moldovenească”, „La noapte, Finlanda închide o parte din granița cu Rusia”, „David Popovici, pictat pe un bloc din București”, „Turcia: o nouă amânare pentru intrarea Suediei în NATO”, „Sanchez a depus jurământul”.

În acest sens, sunt relevante prevederile **art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA**, care stipulează următoarele: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

Totodată, este de specificat că, prin Decizia nr. 353 din 03 noiembrie 2023, CA a sancționat cu avertizare publică „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TVR Moldova” pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din CSMA.

6. „PRO TV Chișinău”

I. TURUL II AL ALEGERILOR LOCALE GENERALE DIN 19 NOIEMBRIE 2023

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: română), 11 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 8 subiecți politici/electorali și 4 concurenți electorali. Acțiunile Comisiei Electorale Centrale au fost menționate în știrile cu temă electorală.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 05 min. 59 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PSRM – cu 25,9% (01 min. 33 sec.), urmat de PAS – cu 25,6% (01 min. 32 sec.), PPDA – cu 23,4% (01 min. 24 sec.) și PPPN – cu 18,1% (01 min. 05 sec.). Cea mai mică pondere de mediatizare au avut MAN, FASM și PR – cu 1,4% (05 sec.) fiecare.

Conotația reflectării a fost într-o tonalitate, în general, neutră.

PAS a fost reflectat negativ ca urmare a acuzațiilor din partea candidatei electorale a Platformei DA, pentru funcția de primar a comunei Grătiești, Olga Caraman, invocând că contracandidata sa, Tatiana Barda, PAS, ar împărți pliante denigratoare la adresa sa. Ulterior, a fost difuzat reportajul despre sancționarea PAS de către CEC. De asemenea, PAS a fost menționat în context negativ la prezentarea raportului de monitorizare a turului doi al alegerilor locale de către Promo-Lex.

Subiecții politici/electorali au fost reflectați prin apariții directe și indirecte. PAS, PCRM, MAN, FASM și PR au avut doar apariții indirecte.

În perioada supusă controlului, în cadrul buletinelor informative au fost reflectați 2 concurenți electorali pentru funcția de primar al mun. Bălți și 2 concurenți electorali pentru funcția de primar a comunei Grătiești.

Volumul total de timp acordat concurenților a constituit 03 min. 04 sec. Astfel, cea mai mare pondere de reflectare a avut M. Moroșan (PSRM) – 39,7% (01 min. 13 sec.), urmat de A. Petkov (PPPN) – 29,9% (55 sec.)

Conotația reflectării concurenților a fost într-o tonalitate, în general, neutră.

T. Barda (PAS) a fost reflectată negativ din cauza acuzațiilor care i-au fost aduse, precum că ar împărți pliante denigratoare la adresa candidatului Platformei DA.

Potrivit datelor, cota bărbaților a fost de 80,2% (04 min. 48 sec.), iar cota femeilor – de 19,8% (01 min. 11 sec.).

Serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz în cadrul buletinelor de știri de la ora 22:30.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În perioada de raport, serviciul media audiovizual „PRO TV Chișinău” a difuzat la data de 13 noiembrie 2023 programul audiovizual „În Profunzime”, în cadrul căruia au fost abordate subiecte cu conținut electoral și au fost menționați concurenții electorali Alexandr Petkov (PN) și Maxim Moroșan (PSRM), care au trecut în turul doi al alegerilor locale pentru funcția de primar al mun. Bălți. În Declarația privind reflectarea alegerilor locale, furnizorul de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL nu a indicat programul menționat supra, fapt care contravine prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral, potrivit cărora: *„În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media.”*

Serviciul media:	PRO TV Chișinău
Candidați electorali vizați în program	Conform datelor CEC: A. Petkov, din 09.10.2023 candidat la funcția de Primar al mun. Bălți din partea Partidului Politic „Partidul Nostru”. M. Moroșan, din 21.09.2023 candidat la funcția de primar al mun. Bălți din partea Partidului Socialiștilor.
Comentarii: „În Profunzime” din 13.11.2023. Ora difuzării: 21:00:00 Durata: 52 min. 30 sec.	În platou este prezent Vladislav Culminschi, expert, fost Viceprim-ministru pentru reintegrare și în direct de la București - Vadim Pistrinciuc, director IPIS, fost deputat. Emisiunea este moderată de jurnalista Lorena Bogza. În cadrul programului sunt discutate rezultatele alegerilor locale, turul doi de scrutin dar și încercările lui Șor de a repeta scenariul din Autonomia Găgăuză în mai multe localități. Totodată, protagoniștii emisiunii se axează și pe turul doi al alegerilor pentru funcția de primar al municipiului Bălți. Lorena Bogza (20:44:59) menționează: <i>„Ca să încheiem cu Bălțiul, asta înseamnă deocamdată că duminică în cursă vor fi Alexandr Petkov de la Partidul Nostru și Maxim Moroșan de la PSRM”.</i>
Concluzii:	Astfel, ca urmare a examinării tuturor circumstanțelor, este de menționat că, în perioada electorală, potrivit prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral: <i>„În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programele audiovizuale cu caracter electoral se consideră: programele de știri și actualități, emisiuni de informare electorală, emisiuni de promovare electorală, dezbateri electorale, programe de publicitate electorală.”</i> Potrivit declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023, depusă de serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” și aprobată de CA prin Decizia nr. 269 din 08.09.2023, la pct. 3 serviciul media s-a angajat să difuzeze în această perioadă trei tipuri de programe audiovizuale cu caracter electoral: <i>„a) Programe de știri și actualități; b) Dezbateri electorale, Turul I și II; și c) Programe de publicitate electorală, difuzate zilnic.”</i> Astfel, programul audiovizual „În Profunzime” nu se regăsește în lista programelor cu caracter electoral incluse în declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale. Prin urmare, concurenții electorali nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale, decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarația privind politica editorială a furnizorului de servicii media ÎCS „PRO DIGITAL” SRL. Reieșind din cele menționate supra, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

II. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

În cadrul controlului, a fost supus verificării principalul buletin de știri al zilei de la ora 20:00 prin prisma art. 13 din CSMA pentru perioada 13-17 noiembrie 2023. Astfel, s-au constatat devieri de la **art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA**: *„În cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru”* la următoarele subiecte:

15.11.2023: „Încă 8 moldoveni, evacuați din Gaza” (20:03:20); „Rămâne în funcție” (20:17:01); „Nereguli la depozitele de gaz” (20:22:00).

16.11.2023: „Acord după întâlnirea Biden - Xi Jinping” (20:26:13).

De asemenea, au fost identificate abateri de la **art. 13 alin. (14) din CSMA:** „Difuzarea unor imagini și/sau înregistrări sonore de arhivă trebuie să fie însoțită de datarea acestora ori de mențiunea „Arhiva”” la următoarele subiecte:

13.11.2023: „Contestația candidatului PAS, respinsă” (20:03:27).

15.11.2023: „Aeroportul ar putea fi concesionat din nou” (20:06:40, 20:07:19); „Moldova, în așteptarea negocierilor” (20:14:20); „Rămâne în funcție” (20:16:52).

16.11.2023: „Lozovan a venit în premieră la ședință” (20:11:57).

Este de specificat faptul că, prin Decizia nr. 353 din 03 noiembrie 2023, CA a sancționat cu avertizări publice serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) și art. 13 alin. (14) din CSMA, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din CSMA.

7. „Vocea Basarabiei TV”

I. TURUL II AL ALEGERILOR LOCALE GENERALE DIN 19 NOIEMBRIE 2023

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „Vocea Basarabiei TV” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:30 (limba de difuzare: română), 7 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 5 subiecți politici/electorali și 4 concurenți electorali. Un subiect a reflectat activitatea Comisiei Electorale Centrale.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 02 min. 32 sec., dintre care cel mai mult a fost reflectat PAS – cu 48,7% (01 min. 14 sec.), urmat de PSRM – cu 21,1% (32 sec.) și PPS – 13,2% (20 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali a fost într-o tonalitate neutră, cu excepția PAS și CI, care au fost reflectați și negativ, PAS din cauza acuzațiilor de utilizare abuzivă a resurselor administrative în campanie, iar CI pentru falsificarea a zeci de semnături.

Toți subiecții politici/electorali au beneficiat de apariții indirecte.

În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „Vocea Basarabiei TV” a reflectat activitatea a 4 concurenți electorali.

Volumul total de timp acordat concurenților electorali a constituit 43 sec., dintre care cel mai mult a fost reflectată A. Onofrei (CI) – 37,2% (16 sec.), urmată de M. Moroșan (PSRM) – 32,6% (14 sec.) și A. Petkov (PPPN) – 23,3% (10 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali a fost într-o tonalitate neutră. A. Onofrei (CI) a fost reflectată și negativ din cauza susținerii neoficiale din partea P „Șansă” și falsificarea a zeci de semnături în campanie.

Concurenții electorali au beneficiat de apariții indirecte.

Raportul gender atestă cota bărbaților de 82,2% (01 min. 14 sec.), iar cota femeilor – de 17,8% (16 sec.).

Serviciul media audiovizual de televiziune „Vocea Basarabiei TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 10:00.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În perioada de raport, nu au fost atestate abateri de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral (programele monitorizate se regăsesc la pct. III).

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

Serviciul media:	Vocea Basarabiei TV
Programul:	„Puncte de reflecție”
Data difuzării:	13 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:09:49
Durata programului:	59 min. 35 sec.
Moderatorul programului:	Valentina Ursu
Invitații programului:	Carolina Bugaian, directoare Moldcel
Subiectele abordate:	Conferința „Visul prinde aripi”, reziliența feminină, putere și prosperitate în era crizelor. Implicarea refugiaților din Ucraina în dezvoltarea economică a R. Moldova. Investițiile străine. Antreprenorii și apropierea de UE. Proiectul „Școala vârstei a III-a”. Perspectiva de integrare europeană.
Comentarii:	Ediție specială dedicată conferinței „Visul prinde aripi”, reziliența feminină, putere și prosperitate în era crizelor.
Concluzii:	Nu s-a atestat încălcarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	Vocea Basarabiei TV
Programul:	„Puncte de reflecție”
Data difuzării:	13 noiembrie 2023
Ora difuzării:	21:00:14
Durata programului:	01 oră 03 min. 28 sec.
Moderatorul programului:	Valentina Ursu
Invitații programului:	Iulian Groza, director executiv IPRE
Subiectele abordate:	Apropierea R. Moldova de UE. Parcursul european al R. Moldova. Combaterea corupției. Reformarea justiției. Condiționalități îndeplinite pentru aderare la UE. Combaterea propagandei din partea Federației Ruse. Coruperea alegătorilor. Rezultatele alegerilor din primul tur. Reîntregirea țării. Cum percep moldovenii integrarea europeană.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	Vocea Basarabiei TV
Programul:	„Puncte de reflecție”
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:06:01
Durata programului:	59 min. 09 sec.
Moderatorul programului:	Valentina Ursu
Invitații programului:	Nicolae Eșanu, ex-vice ministru al justiției
Subiectele abordate:	Reținerea, arestarea și perchezitiționarea a patru judecători. Promovarea reformei Justiției. Instituțiile statului, nefuncționale. Statul de drept.
Concluzii:	Nu au fost comise derogări de la art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	Vocea Basarabiei TV
Programul:	„Puncte de reflecție”
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	21:00:34
Durata programului:	50 min. 30 sec.
Moderatorul programului:	Valentina Ursu
Invitații programului:	Sergiu Aga, consilier mun. Orhei
Subiectele abordate:	Consiliul Municipal Orhei. Bugetul municipal. Problemele esențiale la Orhei. Contestația PAS. Mitropolia Moldovei și Mitropolia Basarabiei. Integrarea Europeană.
Concluzii:	Nu au fost comise derogări de la art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	Vocea Basarabiei TV
Programul:	„Puncte de reflecție” Ediție specială
Data difuzării:	15 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00:27
Durata programului:	01 oră 02 min. 45 sec.
Moderatorul programului:	Valentina Ursu
Invitații programului:	Viorel Furdui, director executiv al Congresului Autorităților Locale din Moldova
Subiectele abordate:	Cum ar trebui să activeze și să se reformeze administrația publică centrală, locală. Îmbunătățirea condițiilor de viață, a infrastructurii. Consens între partidele politice. Cui dau votul cetățenii. Coruperea alegătorilor. Compromiterea procesului electoral. Alianțe, coaliții la nivel local, raional. Rezultatele alegerilor locale. Competențele primarului și ale consiliilor locale. Îndeplinirea promisiunilor electorale. Amalgamarea voluntară. Reforma administrativ-teritorială.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	Vocea Basarabiei TV
Programul:	„Puncte de reflecție”
Data difuzării:	15 noiembrie 2023
Ora difuzării:	21:00:11
Durata programului:	01 oră 15 min. 08 sec.
Moderatorul programului:	Valentina Ursu
Invitații programului:	Igor Grosu, președintele Parlamentului R. Moldova, liderul PAS
Subiectele abordate:	Despre ce s-a vorbit cel mai mult în campanie. Kremlinul încearcă să discrediteze procesul electoral. Reacția Moscovei la rezultatul alegerilor locale. Alianțele posibile la nivel local. Reforma administrativ-teritorială. Începerea negocierilor de aderare la UE. Relația dintre politic și justiție. Cazul Stoianoglo. Ce se întâmplă în sânul bisericii? Revendicările și protestul fermierilor. Tariful la gaz.
Concluzii:	Nu s-a atestat încălcarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	Vocea Basarabiei TV
Programul:	„Puncte de reflecție”
Data difuzării:	16 noiembrie 2023
Ora difuzării:	21:00:15
Durata programului:	59 min. 45 sec.
Moderatorul programului:	Valentina Ursu
Invitații programului:	Alexandru Ambros, fost primar al municipiului Ungheni
Subiectele abordate:	Cerințele și așteptările locuitorilor de la administrația locală. Resursele umane – importante pentru a administra o localitate. Proiecte finanțate din bani de la partenerii externi. Comisia Europeană și lacunele din Republica Moldova. Fenomenul coruperii alegătorului.
Concluzii:	Nu s-a atestat încălcarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

8. „TV8”

I. TURUL II AL ALEGERILOR LOCALE GENERALE DIN 19 NOIEMBRIE 2023

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „TV8” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 14 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 9 subiecți politici/electorali, 2 concurenți electorali, iar 2 subiecte au vizat activitatea Administrației Publice Locale (APL) Chișinău. Acțiunile Comisiei Electorale Centrale au fost mediatizate în știrile cu temă electorală.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 17 min. 04 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare au beneficiat PSRM – 21,0% (03 min. 35 sec.), PR – 20,3% (03 min. 30 sec.) și MAN – 18,0% (03 min. 04 sec.), urmați de PAS – cu 14,1% (02 min. 24 sec.), APL Chișinău – cu 10,3% (01 min. 45 sec) și PPDA – cu 8,2% (01 min. 24 sec.). Cea mai mică cotă de mediatizare au înregistrat PPPN, PCRM și PS – mai puțin de 56 sec. fiecare.

Conotația reflectării subiecților a fost într-o tonalitate, în general, neutră. MAN și PPDA s-au bucurat și de o mediatizare pozitivă datorită planurilor de acțiuni menționate de Ion Ceban și Victor Chironda, care își vor desfășura activitatea la primăria capitalei. MAN a fost reflectat și în context negativ datorită unei declarații a lui Lilian Carp în adresa lui Ion Ceban. PAS și PSRM, de asemenea, au avut o prezență negativă în știri după ce Irina Lozovan (PR) a declarat că dosarul în care este acuzată este unul politic fabricat de foștii ei colegi socialiști cu mâinile PAS-lui. În contextul subiectului în care a apărut Irina Lozovan au fost menționate învinuirile ce i se aduc, astfel PR înregistrând o reflectare negativă.

PCRM și PS au avut apariții indirecte, iar ceilalți subiecți s-au bucurat atât de apariții directe, cât și indirecte.

În perioada supusă controlului, în cadrul buletinelor informative au fost reflectați 2 concurenți electorali înregistrați pentru turul II al alegerilor locale generale din 19 noiembrie 2023, care se vor desfășura în mun. Bălți.

Volumul total de timp alocat concurenților a constituit 34 sec. Astfel, M. Moroșan (PSRM) a fost reflectat în volum de 64,7% (22 sec.), iar A. Petkov (PPPN) a avut o cotă de mediatizare de 35,3% (12 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali a fost într-o tonalitate neutră.

A. Petkov (PPPN) și M. Moroșan (PSRM) au avut apariții indirecte.

Raportul gender arată cota bărbaților de 81,4% (17 min. 37 sec.), iar cota femeilor – de 18,6% (02 min. 39 sec.).

În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „TV8” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz în cadrul difuzării programelor de știri, la ora 07:00, prin subtitrare sincron.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „TV8” nu a comis abateri de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral (programele monitorizate se regăsesc la pct. III).

Totodată, a fost monitorizat programul audiovizual „Доброго вечора, ми з України!/Bună seara, suntem din Ucraina”, în cadrul căruia nu au fost atestate abateri:

Programul:	„Доброго вечора, ми з України!/Bună seara, suntem din Ucraina”
Data difuzării:	17 noiembrie 2023
Ora difuzării:	17:46:13
Durata programului:	47 min. 30 sec.
Moderatorul programului:	Irina Strepco
Invitații programului:	Igor Grosu, președintele Parlamentului RM; Maxim Șevcenko, ambasador plenipotențiar al Ucrainei în RM; Iuri Dimcioglo, deputat al Consuliului Regional Odesa.
Subiectele abordate:	Cum s-au schimbat relațiile dintre RM și Ucraina pe parcursul războiului. Atitudinea conducerii RM și a cetățenilor de rând față de imigranții ucraineni în Moldova.
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 90 (2) din Codul electoral.

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „TV8” a difuzat programele de informare electorală „Новая неделя”, „Vania Băț”, „FREEDOM”, „АЛТЕРНАТИВА”, „Cutia

Neagră” și „Întrebă Ghețu”, în cadrul cărora nu au fost atestate abateri de la prevederile art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TV8
Programul:	„Новая неделя”, primă difuzare
Data difuzării:	13 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00:21
Durata programului:	01 oră 03 min. 45 sec.
Moderatorul programului:	Anatolie Golea
Invitații programului:	Janis Mazeiks, ambasadorul Uniunii Europene în Republica Moldova; Vitaly Portnikov, politolog și jurnalist ucrainean.
Subiectele abordate:	În prima parte, în platou, Janis Mazeiks a vorbit despre parcursul negocierilor privind aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, decizia CtEDO în privința lui Alexandr Stoianoglo, dar și despre Evghenia Guțul care se bucură de susținere politică din partea lui Ilan Șor. În partea a II-a a ediției, prin skype, politologul și jurnalistul ucrainean Vitaly Portnikov a vorbit despre integrarea europeană a Republicii Moldova, Ucrainei și Georgiei.
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TV8
Programul:	„Vania Băț”
Data difuzării:	13 noiembrie 2023
Ora difuzării:	21:18:53
Durata programului:	04 min. 22 sec.
Moderatorul programului:	Ion Jitari
Subiectele abordate:	Scrisoarea Mitropolitului Vladimir către Patriarhul Kiril
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TV8
Programul:	„FREEDOM”, emisie directă
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00:16
Durata programului:	01 oră 06 min. 31 sec.
Moderatorul programului:	Dorin Galben
Invitații programului:	Mihai Ghimpu, președintele Partidului Liberal
Subiectele abordate:	Rezultatele obținute de Partidul Liberal la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023, inclusiv victoria lui Ion Ceban. Activitatea formațiunii PL în teritoriu. Cine va fi următorul președinte al Republicii Moldova. Integrarea europeană a Republicii Moldova. Cazul celor patru judecători suspectați de corupție.
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TV8
Programul:	„Vania Băț”, reluare
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	21:19:17
Durata programului:	05 min. 02 sec.
Moderatorul programului:	Ion Jitari
Subiectele abordate:	Raportul prezentat de șeful SIS privind sistarea activității a 6 servicii media TV. Excluderea Partidului „Șansă” din cursa electorală. Rezultatele alegerilor locale generale din 05 noiembrie

	2023.
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TV8
Programul:	„АЛТЕРНАТИВА”, emisie directă
Data difuzării:	15 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00:14
Durata programului:	01 oră 07 min. 47 sec.
Moderatorul programului:	Iulia Budeci
Invitații programului:	Vasile Bolea, deputat neafiliat; Octavian Țicu, istoric și fost deputat; Igor Boțan, director executiv al Asociației ADEPT; Yurii Dimchohlo, șeful Asociațiilor etniei găgăuze din Ucraina.
Subiectele abordate:	În prima parte, în paltou, cu invitații emisiunii s-a discutat despre o posibilă coaliție a fracțiunilor în Consiliul Municipal Chișinău, care sunt previziunile politice pentru alegerile prezidențiale care se vor desfășura în 2024, dar și intenția Irinei Vlah de a candida la prima funcție în stat la alegerile prezidențiale din 2024. În cea de-a doua parte a programului, Yurii Dimchohlo a vorbit despre situația din sudul Ucrainei, dacă portul din Odesa este bombardat, exportul grâului ucrainean în Republica Moldova și care sunt viziunile politice ale populației găgăuze din Ucraina.
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA

Serviciul media:	TV8
Programul:	„Vania Băț”, reluare
Data difuzării:	15 noiembrie 2023
Ora difuzării:	21:20:06
Durata programului:	04 min. 22 sec.
Moderatorul programului:	Ion Jitari
Subiectele abordate:	Serisoarea Mitropolitului Vladimir către Patriarhul Kiril
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TV8
Programul:	„Cutia Neagră”, emisie directă
Data difuzării:	16 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00:00
Durata programului:	01 oră 05 min. 58 sec.
Moderatorul programului:	Mariana Rață
Invitații programului:	Vitalie Jacot, deputat PAS; Nicolae Ciubuc, vicepreședintele PSDE; Adrian Lebedinschi, deputat BECS.
Subiectele abordate:	Negocierile în consiliile locale, inclusiv în Consiliul Municipal Chișinău. Cine stă în spatele Irinei Vlah.
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TV8
Programul:	„Vania Băț”, reluare
Data difuzării:	16 noiembrie 2023
Ora difuzării:	21:18:45
Durata programului:	04 min. 01 sec.

Moderatorul programului:	Ion Jitari
Subiectele abordate:	Mesajul lui Igor Dodon postat pe o rețea de socializare cu referire la începerea negocierilor de aderare a Republicii Moldova la UE. Vizita fulger a lui Ilan Șor la Moscova după acordarea votului pentru RM în parlamentul european.
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TV8
Programul:	„Întrebă Ghețu” emisie directă
Data difuzării:	17 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00
Durata programului:	01 oră 06 min. 05 sec.
Moderatorul programului:	Natalia Ghețu
Invitații programului:	Vasile Costiuc, liderul Partidului „Democrația Acasă”; Ion Cebanu, fost consilier municipal Chișinău din partea PL; Liviu Vovc, ex-deputat, consilier local și raional Ialoveni.
Subiectele abordate:	Ce urmează după alegerile locale, inclusiv s-au pus în discuție scorurile obținute de unele partide politice. Cum vor fi create alianțele la nivel local. Invitații au apreciat acțiunile dnei Maia Sandu în cei trei ani de mandat.
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TV8
Programul:	„Vania Băț”, reluare
Data difuzării:	17 noiembrie 2023
Ora difuzării:	21:19:21
Durata programului:	04 min. 25 sec.
Moderatorul programului:	Ion Jitari
Subiectele abordate:	Fenomenul corupției din Republica Moldova
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

9. „R Live TV”

I. TURUL II AL ALEGERILOR LOCALE GENERALE DIN 19 NOIEMBRIE 2023

În perioada de raport, au fost supuse controlului programele de informare electorală „Rezoomat” și „Teritoriul libertății”, la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral și ale art. 13 din CSMA.

În urma controlului programelor de informare electorală, au fost atestate următoarele:

Serviciul media:	R Live TV
Programul:	„Rezoomat”
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00
Durata program:	59 min.
Invitații programului:	Andrei Spînu, vicepreședinte PAS
Subiectele abordate:	Alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023, proiecte de infrastructură în Republica Moldova.
Comentarii:	Andrei Spînu a vorbit despre următoarele subiecte: - rezultatele alegerilor locale generale, 244 de primari au câștigat din primul tur; - cu cine va face/ nu va face PAS alianțe postelectorale;

	<ul style="list-style-type: none"> - banii trimiși din Europa, proiectele „Satul European” și „Satul European Expres”; - PAS nu a avut candidați pentru alegerile locale în unele raioane din sudul Moldovei; - resursele folosite în campania electorală de către PAS; - reparațiile pe centura Chișinăului; - se caută noi investitori în industria aeroportuară.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	R Live TV
Programul:	„Teritoriul Libertății”
Data difuzării:	16 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00
Durata program:	01 oră 49 min. 50 sec.
Invitații programului	Ina Coșeru, deputată PAS; Virginia Bîlici, manager de program; Igor Boțan, director executiv al Asociației pentru Democrație Participativă ADEPT; Oazu Nantoi, deputat PAS.
Subiectele abordate:	ECO – voucher, alegeri locale generale și starea Bisericii Ortodoxe din Moldova.
Comentarii:	Programul a fost divizat în două părți. În prima parte, doamnele Coșeru și Bîlici au discutat despre programul ECO – voucher, acțiunile prevăzute în cadrul acestui proiect și persoanele care vor putea beneficia. De asemenea, a fost abordat și un subiect politic despre candidații altor formațiuni care au candidat la alegerile locale din partea PAS. În partea a doua a programului, invitații Boțan și Nantoi au analizat situația Bisericii Ortodoxe din Moldova și scrisoarea Mitropolitului Vladimir către Patriarhul Kiril. Următorul subiect a vizat turul doi al alegerilor locale generale, excluderea unor candidați din cursa electorală și situația partidelor Șansă și Renaștere.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 13 din CSMA.

10. „TVC 21”

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:30, de luni până vineri (limba de difuzare: română), 5 subiecte cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 4 subiecți politici/electorali și un concurent electoral.

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 03 min. 07 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PLDM – cu 52,9% (01 min. 39 sec.), urmat de PAS – cu 36,4% (01 min. 08 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare au avut-o PSRM și PPPN – cu 5,3% (10 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali a fost într-o tonalitate neutră, iar PAS a fost reflectat și negativ din cauza acuzațiilor lui Vlad Filat.

Toți subiecții politici/electorali au beneficiat de apariții indirecte.

În perioada de 13-17 noiembrie 2023, „TVC 21” a reflectat doar concurentul electoral din partea PSRM, Maxim Moroșan, pentru funcția de primar al mun. Bălți, în tonalitate neutră și doar indirect. Raportul gender atestă cota bărbaților de 100% (02 min. 11 sec.).

Serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz în cadrul difuzării buletinelor de știri de la ora 19:30.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În perioada de raport, „TVC 21” a difuzat programul audiovizual „Истина”, în cadrul căruia s-a discutat despre concurenții electorali care au acces în turul II de scrutin pentru funcția de primar al mun. Bălți: Alexandr Petkov (PN) și Maxim Moroșan (PSRM). Programul dat nu a fost indicat în Declarația privind reflectarea alegerilor locale, iar potrivit art. 90 alin. (2) din Codul electoral, concurenții nu pot fi vizați în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media.

Programul:	„Истина”
-------------------	----------

Data difuzării:	16 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00
Durata programului:	02 ore 19 min. 54 sec.
Moderatorul programului:	Andrei și Dmitrii Negruță
Invitații programului:	Marina Tauber, deputată în Parlamentul Republicii Moldova; Victoria Șapa, ex-candidata Partidului „Șansă”; Arina Corșicova, candidată independentă pentru funcția de primar al municipiului Bălți.
Subiectele abordate:	Scoaterea partidului „Șansă” și a candidaturii Arinei Corșicova din cursa electorală, priorități stabilite pentru municipiul Bălți.
Comentarii:	La debutul programului, Marina Tauber, deputata Parlamentului Republicii Moldova, s-a axat pe colaborarea între Partidul Șor, declarat neconstituțional și Partidul „Șansă”, care a fost scos din cursa electorală prin Decizia CEC. La fel, aceasta s-a referit la prioritățile pe care le-a stabilit pentru dezvoltarea municipiului Bălți. La rândul său, Arina Corșicova a declarat că așteaptă luarea Deciziei de către Curtea Constituțională privind restabilirea candidaturii acesteia pentru al II-lea tur de scrutin. De asemenea, ea a menționat despre protestatarii care au venit să o susțină și le-a mulțumit Marinei Tauber, Victoriei Șapa și lui Ilan Șor pentru sprijin. (20:40:01) Marina Tauber a declarat că candidatul socialist, Maxim Moroșan, i-a luat locul Arinei Corșicova în turul II. (20:50:20) Moderatorul a întrebat-o pe Marina Tauber dacă este gata să concluzeze cu Maxim Moroșan. Marina Tauber a răspuns că nu-l cunoaște, dar el poartă răspundere pentru trecutul partidului din care face parte. (20:08:52) Moderatorul a întrebat-o pe Arina Corșicova, în cazul menținerii Deciziei CEC, pe cine va susține la alegerile din 19 noiembrie: Maxim Moroșan, din partea PSRM sau Alexandr Petkov, din partea PPPN.
Concluzii:	Ca urmare a examinării tuturor circumstanțelor, este de menționat că, în perioada electorală, potrivit prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral: <i>„În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programele cu caracter electoral se consideră: programele de știri și actualități, emisiuni de informare electorală, emisiuni de promovare electorală, dezbateri electorale, programe de publicitate electorală”</i> . Conform declarației privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale din 05 noiembrie 2023, deusă de serviciul media audiovizual public de televiziune „TVC 21” și aprobată de CA prin Decizia nr. 269 din 08.09.2023, la pct. 3, serviciul media s-a angajat să difuzeze în această perioadă patru tipuri de programe audiovizuale cu caracter electoral: 1) Programe de știri și actualități în limba română, de luni până vineri. 2) Emisiuni de informare electorală – „Главное” și „Кандидат”, ora 20:00, de luni până vineri, în limba rusă; „Important” și „Candidat”, în limba română, ora 20:00, de luni până vineri. 3) Dezbateri electorale în zilele de luni, la ora 18.30, în limba rusă, și în zilele de marți, ora 18.30, în limba română. 4) Programe de publicitate electorală. Astfel, programul audiovizual „Истина” nu se regăsește în lista programelor cu caracter electoral, clasificate de Codul electoral. Prin urmare, concurenții electorali nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale, decât în cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarația privind politica editorială a furnizorului de servicii media „COTIDIAN” SA. Astfel, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (2) din Codul electoral .

De specificat faptul că, la data de 14 noiembrie 2023, în cadrul programului audiovizual de informare electorală „Главное”, a fost invitat candidatul la funcția de primar al municipiului Bălți din partea PSRM, Maxim Moroșan. Astfel, potrivit prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral: *„Instituțiile mass-media au obligația de a respecta principiile de echitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor. Acestea trebuie să ofere grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participanților la referendum timpuri de antenă sau spațiu pentru publicitatea electorală în condiții egale și nediscriminatorii.”* În acest context, ca urmare a monitorizărilor anterioare, s-a atestat că, în perioada electorală de desfășurare a turului II al alegerilor locale generale, „TVC 21” nu a oferit concurenților electorali timpuri de antenă în condiții egale și nediscriminatorii, invitând un singur candidat la funcția de primar al mun. Bălți.

Prin Decizia nr. 360 din 10 noiembrie 2023, CA a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” pentru nerespectarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral.

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

Este de menționat că programul informativ „News Digest”, difuzat de „TVC 21” la ora 19:30, este un program audiovizual de știri în care un eveniment este reflectat printr-o frază generală, însoțită de o imagine specifică evenimentului. Rezultatele controlului au atestat că, în perioada de raport 13-17 noiembrie 2023, imaginile foto prezentate în programele informative de știri „News Digest” nu au fost însoțite de sursa de proveniență.

În acest sens, sunt relevante prevederile **art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA**: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

În perioada de raport, „TVC 21” a difuzat programele de informare electorală „IMPORTANT” și „ГЛАВНОЕ” indicate și în Declarația privind reflecția alegerilor locale.

În urma controlului au fost atestate următoarele:

Serviciul media:	TVC 21
Programul:	„Important”, reluare
Data difuzării:	13 noiembrie 2023
Ora difuzării:	17:00
Durata programului:	01 oră 06 min. 49 sec.
Moderatorul programului:	Victor Stepaniuc
Invitații programului:	Victor Țvircun, ex-ministrul educației Republicii Moldova, doctor habilitat în istorie
Subiectele abordate:	Personalitatea lui Dimitrie Cantemir
Comentarii:	Victor Țvircun a relatat următoarele subiecte: - viața și operele lui Dimitrie Cantemir; - atitudini și opinii diferite ale oamenilor față de Dimitrie Cantemir; - alianța cu Rusia în anul 1711; - studii, cercetări și publicații despre Dimitrie Cantemir.
Concluzii:	Nu s-au atestat derogări de la prevederile art. 13 din CSMA.

Serviciul media:	TVC 21
Programul:	„Главное”
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00
Durata programului:	01 oră 03 min. 26 sec.
Moderatorul programului:	Artur Efremov
Invitații programului:	Maxim Moroșan, candidat PSRM pentru funcția de primar al municipiului Bălți
Subiectele abordate:	Prezentarea candidatului pentru funcția de primar al municipiului Bălți pentru turul II al alegerilor locale generale din 19 noiembrie 2023.
Comentarii:	La începutul programului, moderatorul i-a propus invitatului 3 subiecte de discuție: sport, trucuri sau femei, la rândul său, invitatul a răspuns că este pregătit pentru orice întrebare. Primul subiect, la care s-au referit, a vizat sportul. În continuare, moderatorul a afirmat (20:03:57): „Разговор о женищинах, без них никуда и никак. Раз вы хорошо держите удар, скажите, а какой бы мэр был бы более комфортен, удобен, со всех точек зрения, мэр Бельц, я имею ввиду, Максим Морошан или Александр Петков для госпожи Санду и ее партии

власти?”.

Invitatul a răspuns: „Ну, конечно же, Петков. Ну как, почему? Ну, во-первых, потому что его хозяином является Ренат, а Ренат, в свое время, подарил прекрасный букет желтых роз”.

Moderatorul a continuat: „И о второй женщине. Что было не так в предложении, небезызвестной вам, госпожи Таубер, которая несколько дней назад, если мне не изменяет память, предложила достаточно экстремальный вариант, чтобы, извините, что использовал слэнговое словечко, чтобы пустить правящую власть и мадам, мадмуазель президента, чтобы и вы, точнее партия социалистов, сняла вашу контору с выборов и господин Усатый снял бы господина Петкова с выборов и полностью опустить власть и перезагрузить ситуацию с будущими выборами мэра Бельцы. Почему вы на это не пошли?”

În continuare, Maxim Moroșan s-a referit la alăturarea la Partidul Socialiștilor din Republica Moldova. La fel, candidatul a menționat despre starea economică gravă a municipiului. Maxim Moroșan a vorbit despre faptul că Bălți reprezintă un punct strategic pentru guvernarea actuală, din motivul lipsei de control a Transnistriei și Găgăuziei. La fel, moderatorul l-a întrebat despre Nicolae Grigorișin, candidatul Partidului Schimbării la funcția de primar al municipiului Bălți în primul tur de scrutin (20:14:02): „А как объяснить, если есть это объяснение, метаморфозы господина Григоришина от Усатого, ну которого, по крайней мере, считали абсолютно пророссийским политиком, Григоришин стал адептом членом партии Штефана Глигора, который в нашей журналистской тусовке считается, чуть ли не проамериканской.”

Invitat: „Ну давайте так, люди, у которых нет принципов, и является в политике представителями легкого поведения.”

Moderator: „Человек с низкой социальной ответственностью.”

Invitat: „Так точно. Для них нормально сегодня быть с одними, завтра с другими сегодня отстаивать одни интересы, один вектор, завтра другой вектор, другие интересы. Ну лишь бы преследуя свои, какие-то личные цели. Я хочу сказать, что Ренат, что Григоришин, они не отличаются друг от друга, в этом в этом вопросе, может где-то кто-то хитрее, кто-то умнее, но они оба двое беспринципных, грязных, в модели поведения политики.”

Moderator: „Да, но не понимаю одну вещь, если ты мэр города, и по вашим словам, у него было более менее всё нормально с центральной властью, даже пусть на неофициальном уровне. А где он допустил такой прокол, такой промах, что скатился, по сути даже не вошел, и занял всего лишь несчастное 5 место.”

Invitat: „Слушайте, о политических трупах либо хорошо, вообще никак, и нет смысла говорить. Я даже не хочу тратить время, он столько сделал в городе, человек развел коррупцию, человек развел кумовство.”

În continuare, invitatul a descris portretul bălțenilor și au discutat despre părinți, copilăria grea, primul loc de muncă și proiecte de caritate.

Moderator: (20:43:47) „А не могу не задать этот вопрос. А где гарантии того, что если бельчане и город Бельцы, в следующий понедельник, это у нас 20, 20 ноября проснутся с мэром по фамилии Морошан, власти не придерутся к чему-либо, не найдут очередного избирателя, которого подкупили вы или ваша группа поддержки и не снимут вас с выборов, если вы для них будете представлять для них опасность.”

Invitatul a menționat că serviciile de canalizare sunt prestate de o companie privată. În acest context, moderatorul l-a întrebat: (20:46:50) „А хозяин бельчанин или кишинёвец?”, la ce invitatul a răspuns: „Бельчанин, еврей.” Moderatorul a continuat: „Так вот просветите нас кишиневских, гламурных метросексуалов, 3 пункта, которые обещал и гарантировал Максим Морошан всем своим соплеменникам в Бельцах”.

La sfârșitul programului, Maxim Moroșan a îndemnat locuitorii municipiului Bălți să iasă la vot.

În contextul celor relatate, întrebările moderatului poartă un caracter sexist și discriminatoriu pe criteriu de sex. Moderatorul a ales subiectul de discuție: femeile, în cadrul căruia au discutat despre Președinta Republicii Moldova, Maia Sandu și membra Partidului Șor, declarat neconstituțional, Marina Tauber. În acest context, moderatorul a dat dovadă de sexism în raport cu femeile din politică, făcând uz de prejudecăți. Conform declarațiilor moderatului și invitatului, aportul intelectual, realizările în politică, potențialul ca factor de decizie nu au nicio valoare pentru că este femeie. Exprimările interlocutorilor promovează stereotipuri despre femei, inclusiv abordările patriarhale în societate, cu tendința de a diminua egalitatea de gen și a perpetua discursurile sexiste. Principiul egalității între bărbați și femei sau egalității de gen presupune că toate ființele umane, indiferent de sex, sunt libere să își dezvolte personalitatea și abilitățile, să își facă o cariera profesională, fără limitele stabilite de stereotipurile de gen cu privire la rolurile rigide de gen și prejudecăți. Promovarea unor astfel de mesaje, prin care se

	<p>diminuează rolul femeii în politică, insinuând că inițiativele unei politiciene ar trebui abordate cu curtoazie, subminează egalitatea de gen și instigă la discriminarea femeilor în sfera politică. Libertatea discursului politic nu este absolută prin natura sa, opiniile care capătă forma unui comportament discriminatoriu, de natură să lezeze demnitatea umană, pot și trebuie restricționate, or consecințele acestora au un impact negativ asupra grupului vizat. În aceeași ordine de idei, concretizarea pe care a ținut să o facă invitatul, „Бельчанин, еврей”, indică asupra unei discriminări pe criteriul de naționalitate, or funcția unui moderator în cadrul unui program este de a duce discuția în limitele normelor legale și deontologice.</p> <p>Astfel, ținând cont că programul audiovizual „Главное” a fost realizat de către furnizorul de servicii media din timp, acesta nu a dat dovadă de diligență în prelucrarea materialelor programului, în scopul evitării oricăror forme de discriminare.</p> <p>Evitarea oricăror forme de discriminare este una dintre cerințele de bază ale informării corecte, de care trebuie să se ghideze furnizorii de servicii media în cadrul programelor audiovizuale de dezbateri sau de informare în probleme de interes public, iar în cazul de față programul este de interes public, în contextul alegerilor locale generale.</p>
Concluzii:	<p>Prin urmare, sunt relevante prevederile art. 13 alin. (6) lit. b) din CSMA, care stipulează: „<i>În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: evitarea oricăror forme de discriminare.</i>”</p>

Serviciul media:	TVC 21
Programul:	„Important”
Data difuzării:	15 noiembrie 2023
Ora difuzării:	20:00:48
Durata programului:	1 oră 13 min. 04 sec.
Moderatorul programului:	Victor Stepaniuc
Invitații programului:	Serafim Urechean, ex-primar al municipiului Chișinău
Subiectele abordate:	Actualitatea politică. Rezultatele primului tur al alegerilor locale generale din 5 noiembrie: câștigătorul și perdantul. Activitatea conducerilor precedente ale Primăriei Chișinău. Situația partidului de guvernământ. Dosarul „Parcărilor cu plată”. Dosarul Stoianoglo. Încercările de a corupe alegătorii.
Comentarii:	<p>Moderator: „<i>Vorbind de perdantul acestor alegeri, unii analiști politici consideră că nu a fost vorba numai de candidatura lui Lilian Carp, straniu că partidul nu a găsit o altă candidatură mai puternică. S-ar părea că ea exista., dar asupra votului destul de mizer pentru acest partid a jucat, în general, și imaginea lui în republică, în ultimii ani, rezultatele acestui partid, fiindcă să iei 20 de mandate din 51, pentru un partid care ne guvernează, desigur este foarte puțin. Părerea dvs., e vorba concret de acest Carp că a pierdut alegerile în Chișinău, sau e vorba și de partid?</i>”</p> <p>Serafim Urechean: „<i>Noi vorbim nu numai despre alegerile din mun. Chișinău, vorbim despre alegerile din Republica Moldova... Nu au înregistrat de către partidul de guvernământ, chiar dacă au președintele țării, Parlamentul țării, majoritate confortabilă, guvernarea, și totul ce se mișcă în această țară, este în mâinile lor, dar practic ei au câștigat foarte puțin în autoritățile publice din țară.</i>”</p> <p>Serafim Urechean acuză autoritățile centrale de lipsă de respect pentru autoritățile locale. (20:13:00) „<i>Nu a fost nicio concluzie cu autoritățile publice locale. Nu am auzit niciodată să fie convocați președinții de raioane, să fie convocați, ca în trecut, toți primarii tuturor localităților, să pună în discuție problemele cu care se confruntă țara, căile de soluționare, distribuirea finanțelor publice a fost politizată, au fost distribuite mai mult la cei care fac parte din partidul de guvernământ. Din ceea ce se mediatizează, se poate de făcut o concluzie că finanțele publice au fost distribuite după apartenența politică.</i>”</p> <p>Potrivit invitatului programului, problema parcărilor a început de la Chirtoacă (20:25:34).</p> <p>Serafim Urechean: (20:26:44) „<i>Chirtoacă cu liberalii și comuniștii au împărțit între ei, consilieri municipali, toate locurile care le-am rezervat noi în perimetrul capitalei pentru construcția parcărilor, le-au împărțit între ei și au făcut business</i>”, pe parcursul discuției subiectului, moderatorul aprobă nonverbal declarațiile invitatului.</p> <p>În această ordine de idei, este de menționat că Serafim Urechean a evitat să spună că pe 22 decembrie 2022 magistratii Judecătoriei Chișinău cu sediul Buiucani l-au achitat pe Dorin Chirtoacă în dosarul parcărilor cu plată. Ulterior, Procuratura Anticorupție (PA) a atacat la Curtea de Apel decizia Judecătoriei Chișinău cu sediul Buiucani prin care ex-primarul municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă, a obținut câștig de cauză în dosarul intitulat generic</p>

	<p>„Parcărilor cu plată”.¹ O decizie finală pe acest caz nu s-a luat.</p> <p>Moderator: (20:30:04) „<i>Eu pentru prima dată văd când CEC nu poate număra, în ziua aceea, voturile la alegerile locale.</i>”</p> <p>Serafim Urechean: (20:30:10) „<i>Nu ți-ai pus întrebarea: De ce? Dar, poate e vremea să ne aducem aminte de Stalin? Stalin spunea: Nu cel care votează câștigă alegerile, dar cel care numără. Eu nu suspectez pe nimeni, dar este imposibil ca să nu poți număra voturile.</i>”</p> <p>Moderator: (20:33:35) „<u>Comportamentul autorităților arată așa autoritarism pe care noi l-am cunoscut în perioada sovietică, anumite elemente, dar multe lucruri parcă-s mai grozave încă.</u>”</p> <p>Cu referire la folosirea ilegală a resurselor financiare, Serafim Urechean a menționat: (20:42:20) „<i>De ce voi, dacă sunteți aici, nu faceți nimic în acest sens? Dar dacă banul este folosit, trageți-i la răspundere! Sunteți majoritari, totul e al vostru: președinte, parlament, guvern, procuratură, judecăți... Dar, nu am văzut să fie tras la răspundere cineva sau judecat. Declarații, „cemadane” cu bani, dar eu, ca om simplu, uitându-mă la „cemanul” ăsta de bani, pa care au vrut să-l introducă în țară, peste 500000 de euro, <u>as face o concluzie că asta a fost o provocare, special, pentru a arunca umbră asupra partidelor care nu sunt la guvernământ, dar sunt alte partide care ar avea intenții să vină. Unde sunt cei cu „ciumadanul” de bani, cine-i tras la răspundere?</u></i>”</p> <p>Pe parcursul discursului lui Serafim Urechean, moderatorul îl susține: (20:43:26) „<i>Unde-i dosarul, de ce nu-i anunțat mai pe larg?</i>”</p> <p>Serafim Urechean: (20:46:54) „<i>Alegerile care au avut loc, în viziunile mele, cu încălcarea grosolană a procesului democratic la alegeri, în general aceste alegeri trebuie declarate nule de organismele internaționale și de purces la alegeri repetate în toate structurile naționale.</i>”</p> <p>Moderator: (20:48:45) „<i>Eu înțeleg că ei se tem de regimul ista al nostru autoritar, da?</i>”</p> <p>Cu privire la furtul miliardului, moderatorul a menționat: (20:51:03) „<i>A încercat Stoianoglo să abordeze problema respectivă și omul, procurorul general, a fost arestat ca un criminal și acuma văd că și Curtea Constituțională încearcă să-l restabilească, CEDO i-a dat dreptate, și ce fac guvernării noastre?</i>”</p> <p>Serafim Urechean a răspuns: „<u>Guvernării noastre îl constrâng și-i mai formează fel de fel de experimente numai să nu ajungă el la guvernare, dar dacă ar fi fost un stat democratic, imediat dna președinte își anula decretele pe care nu ea singură le-a tichuit, are și ea mulți demnitari care nu chiar foarte bine cunosc legile, mai are și consultanți europeni din diferite țări și și-ar anula deciziile, și cu bașcanul, și cu procurorul general, și ar merge pe cale democratică, la democratizarea puterii în stat, dar nu la centralizarea în mâinile unui partid, fiindcă atunci când e vorba de monopol, vor pierde totul.</u>”</p>
<p>Concluzii:</p>	<p>Deși pe parcursul programului au fost aduse acuzații: actualei guvernări, ex-primarului Dorin Chirtoacă și Comisiei Electorale Centrale, moderatorul nu a asigurat un echilibru, ci, dimpotrivă, a aprobat cele enunțate de către invitat și a adus noi acuzații.</p> <p>Prin urmare, sunt relevante prevederile art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA, care stipulează: „<i>În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: b) să informeze cu privire la un fapt sau eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință</i>” și pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA: „<i>În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.</i>”</p>

De menționat că, prin Decizia nr. 372 din 17 noiembrie 2023, CA a sancționat cu amenzi a câte 5 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA: „*În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: b) să informeze cu privire la un fapt sau eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință*” și pentru nerespectarea prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA: „*În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.*”

11. „TV-Găgăuzia”

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „TV Găgăuzia” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: rusă), 11 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 4 subiecți politici/electorali și 23 de concurenți electorali.

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=h4YpHIRWt4A> (min. 00:40).

Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 13 min. 07 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat CI – cu 59,8% (07 min.51 sec.) PSRM – cu 25,5% (03 min. 31 sec.), urmat de PR – cu 12,1% (01 min. 35 sec.) și PCRM – cu 2,5% (08 sec). Conotația reflectării subiecților politici/electorali a fost într-o tonalitate pozitivă, cu excepția PCRM care a fost reflectat în mod neutru.

Majoritatea subiecților au avut apariții directe și indirecte, cu excepția PCRM care a beneficiat doar de apariții indirecte.

TV Găgăuzia” a reflectat activitatea a 23 de concurenți electorali pentru funcția de primar din orașele și comunele din UTA Găgăuzia (candidații sunt menționați în Raport).

Volumul total de timp acordat concurenților electorali a constituit 13 min. 07 sec. Toți concurenții electorali au fost reflectați cu mai puțin de 01 min. fiecare.

Conotația reflectării celor 23 de concurenți electorali în cursa electorală a fost într-o tonalitate pozitivă și neutră datorită promisiunilor electorale. V. Fucedji (CI), V. Nedova (PSRM), N. Posmac (PSRM) și A. Mînzat (PR) au fost reflectați doar neutru.

Majoritatea concurenților electorali au beneficiat de apariții directe și indirecte, cu excepția concurenților electorali V. Fucedji (CI), V. Nedova (PSRM), N. Posmac (PSRM) și A. Mînzat (PR) care au avut doar apariții indirecte.

Raportul gender atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 61% (8 min. 07 sec.), iar ponderea de reflectare a femeilor a fost de 38,1% (05 min.)

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „TV Găgăuzia” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și vâz prin titrarea sincron a buletinelor de știri de la ora 19:00.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual public de televiziune „TV-Găgăuzia” nu a comis încălcări ale prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral.

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

În perioada de raport, serviciul media audiovizual public de televiziune „TV-Găgăuzia” a difuzat doar buletine de știri, în cadrul cărora nu au fost comise abateri de la prevederile art. 13 din CSMA. Alte programe de informare electorală nu au fost difuzate.

12. „Canal Regional”

În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „Canal Regional” a difuzat programe de dezbateri. Buletine de știri și alte programe de informare electorală nu au fost prezentate în perioada 13-17 noiembrie 2023.

13. „N4”

În perioada 13-17 noiembrie 2023, serviciul media audiovizual de televiziune „N4” a difuzat, în buletinele de știri de la ora 20:30 (limba de difuzare: română), 3 știri cu caracter politic, social și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 7 subiecți politici/electorali (partide), iar un subiect a reflectat activitatea Comisiei Electorale Centrale.

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 03 min. 52 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PPDA – cu 45,7% (01 min. 46 sec.), urmat de MAN – 26,3% (01 min. 01 sec.) și PAS– cu 22,8% (53 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali la alegerile locale generale a fost într-o tonalitate neutră. PPDA și MAN au fost reflectați și pozitiv datorită mulțumirilor și promisiunilor aduse cetățenilor după alegeri. MAN a fost reflectat și negativ din cauza acuzațiilor adresate de membrii PAS lui Ion Ceban.

Majoritatea subiecților politici/electorali la alegerile locale generale au fost reflectați indirect, iar PPDA a avut și apariții directe.

Serviciul media audiovizual de televiziune „N4” nu a reflectat concurenți electorali.

Raportul gender atestă că cota bărbaților a fost cea dominantă – 100% (02 min 53 sec.).

Serviciul media audiovizual de televiziune „N4” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz și văz prin titrare sincron a buletinelor de știri de la ora 20:30.

II. RESPECTAREA LEGISLAȚIEI ELECTORALE

În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „N4” a difuzat buletine de știri și programele audiovizuale „Puterea a patra” și „Без галстыков”, în cadrul cărora nu au fost atestate abateri de la prevederile art. 89 și 90 din Codul electoral.

În urma controlului programelor audiovizuale, au fost atestate următoarele rezultate:

Serviciul media:	N4
Programul:	„Puterea a patra”
Data difuzării:	13 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00
Durata program:	01 oră 16 min. 58 sec.
Invitații programului:	Nicolae Eșanu, fost viceministru al justiției; Stanislav Pavlovschi, ex-judecător CtEDO.
Subiectele abordate:	Reforma justiției
Comentarii:	Invitații au discutat despre problemele în justiție, despre recomandarea CE de a iniția negocierile în vederea aderării la UE și realizarea angajamentelor de către Republica Moldova. De asemenea, au abordat subiectul despre Stoianoglo la CtEDO, despre demisia lui Nicolae Roșca și numirea Domnicăi Manole în funcția de președintă a Curții Constituționale. Invitații au analizat excluderea Partidului „Șansă” din cursa electorală și evoluția cazului. La finalul programului a fost prezentată câte o concluzie din partea invitaților despre alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	N4
Programul:	„Puterea a patra”
Data difuzării:	14 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00
Durata program:	01 oră 12 min. 41 sec.
Invitații programului:	Dumitru Diacov, fost președinte al Partidului Democrat din Moldova
Subiectele abordate:	Analize și prognoze politice ale actorilor de dreapta și de stânga
Comentarii:	Dumitru Diacov a vorbit despre activitatea sa profesională și despre proiectele pe care le realizează în prezent, despre PSDE și locul lui pe axa politică. A analizat rezultatele alegerilor locale generale, inclusiv victoria lui Ion Ceban și a oferit prognoze pentru următoarele alegeri. A prezentat opinia sa despre cazul Stoianoglo și despre stânga politică moldovenească.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	N4
Programul:	„Puterea a patra”
Data difuzării:	15 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00
Durata program:	01 oră 08 min. 03 sec.
Invitații programului:	Eugeniu Nichiforciuc, președintele partidului Mișcarea Respect Moldova
Subiectele abordate:	Analiza alegerilor locale și orientarea politică a MRM.
Comentarii:	Eugeniu Nichiforciuc a vorbit despre scopurile, viziunile și orientarea politică a MRM. Invitatul a analizat alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023, cine a câștigat și cine a pierdut, și a

	povestit despre negocierile din consiliile raionale. Moderatorul a adresat întrebări despre: <ul style="list-style-type: none"> - afirmațiile lui Andrei Spînu prin care refuză să facă coaliție cu MAN; - diferența dintre guvernarea Plahotniuc și guvernarea Maia Sandu; - scoaterea unor candidați din turul doi al alegerilor locale; - situația dintre Veaceslav Nigai și PCRM; - cazul Stoianoglo.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	N4
Programul:	„Puterea a patra”
Data difuzării:	16 noiembrie 2023
Ora difuzării:	19:00
Durata program:	01 oră 09 min. 25 sec.
Invitații programului:	Irina Vlah, ex-guvernator al Găgăuziei
Subiectele abordate:	Platforma AO „Moldova”, alegeri locale generale și analiza activității PAS
Comentarii:	Irina Vlah a abordat în emisiune următoarele subiecte: <ul style="list-style-type: none"> - crearea platformei AO „Moldova”; - analiza activității actualei guvernări; - afirmațiile lui Radu Marian despre platforma lansată de Irina Vlah; - combaterea zvonurilor că ea ar fi fost la Moscova; - posibilitatea de a candida la alegerile prezidențiale; - comentarii despre activitatea dnei Maia Sandu după împlinirea a 3 ani de mandat; - alegerile locale generale, PAS pierde încrederea cetățenilor; - noul bașcan al Găgăuziei și refuzul dnei Maia Sandu de a semna decretul de numire; - începerea negocierilor pentru aderarea la UE; - divizarea cetățenilor în pro-europeni și cetățenilor cu viziuni contrare; - câștigul lui Stoianoglo la CtEDO; - situația Aeroportului Chișinău, afirmațiile lui Andrei Spînu; - comportamentul formațiunii PAS în raport cu Ion Ceban.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

Serviciul media:	N4
Programul:	„Без галстыков”
Data difuzării:	17 noiembrie 2023
Ora difuzării:	18:00
Durata program:	01 oră 33 min. 26 sec.
Invitații programului:	Alexandr Stratan, instructor auto
Subiectele abordate:	Războiul de pe străzile Moldovei
Comentarii:	În cadrul programului invitatul a vorbit despre accidentele rutiere frecvente și cauzele acestora, despre pregătirea anti-accident a șoferilor. Stratan a oferit date statistice despre calificarea șoferilor și sfaturi practice pentru evitarea situațiilor de accident. Expertul a menționat și necesitatea actualizării regulilor de circulație și revizuirea amenzilor.
Concluzii:	Nu au fost comise încălcări ale art. 90 alin. (2) din Codul electoral.

III. ASIGURAREA INFORMĂRII CORECTE

În perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „N4” nu a comis abateri de la prevederile art. 13 din CSMA la difuzarea buletinelor informative.

În ședința publică din 24 noiembrie 2023, ca urmare a examinării rezultatelor controlului cu privire la respectarea prevederilor CSMA și ale Codului electoral în cadrul reflectării alegerilor locale generale din turul II de către serviciile media audiovizuale, membrii CA au decis nesanționarea furnizorului de servicii media audiovizuale ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral, deoarece în cadrul emisiunii „În Profunzime” din 13 noiembrie 2023

concurenții electorali au fost doar menționați, fără un context negativ sau pozitiv, a fost doar o constatare că vor participa în scrutin.

Totodată, suplimentar sancțiunilor argumentate în raportul de control, membrii CA au susținut sancționarea „COTIDIAN” SA, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „TVC 21”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (12) din CSMA, deoarece emisiunea „Главное”, monitorizată în această perioadă, nu a fost însoțită de mențiunea „Direct”.

Cu privire la cererea de suspendare a procedurii administrative depusă de ÎCS „Reforma Art” SRL, s-a menționat că, potrivit prevederilor art. 90 alin.(15) și (16) din Codul electoral, CA prezintă săptămânal rapoarte de monitorizare privind reflectare alegerilor și adoptă deciziile ce se impun urmare a controlului. Totodată, conform art. 25¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională, până la moment nu a fost adoptată o decizie privind suspendarea acțiunii actului normativ de către Curtea Constituțională. Respectiv, având în vedere aceste circumstanțe și ținând cont că procedura administrativă este în materie electorală, cererea de suspendare a fost respinsă.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, ale Codului electoral nr. 325/2022 și ale Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciilor media audiovizuale de televiziune „Moldova 1”, „Cinema 1”, „Jurnal TV”, „Exclusiv TV”, „TVR Moldova”, „PRO TV Chișinău”, „Vocea Basarabiei TV”, „TV8”, „R Live TV”, „TVC 21”, „Găgăuzia TV”, „Canal Regional” și „N4” și se aprobă Raportul de monitorizare privind reflectarea turului II al alegerilor locale generale din 19 noiembrie 2023, pentru perioada 13-17 noiembrie 2023 (se anexează).
2. Raportul de monitorizare privind reflectarea turului II al alegerilor locale generale din 19 noiembrie 2023 se remite Comisiei Electorale Centrale și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului și pe paginile web ale furnizorilor de servicii media, cel târziu la data de 25 noiembrie 2023, conform prevederilor art. 90 alin. (16) din Codul electoral.
3. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei Instituția Publică Compania „Teleradio Moldova”, fondatoarea serviciului media audiovizual public de televiziune „**Moldova 1**”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.
4. Se sancționează cu amendă în mărime de 25 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**Jurnal TV**”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral, în conformitate cu art. 84 alin. (8) din Codul serviciilor media audiovizuale Republicii Moldova nr. 174/2018.
5. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**Jurnal TV**”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.
6. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul de servicii media audiovizuale ÎCS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**Jurnal TV**”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.
7. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**TVR Moldova**”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.
8. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**PRO TV Chișinău**”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor

media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.

9. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**PRO TV Chișinău**”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (14) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.

10. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale „COTIDIAN” SA, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**TVC 21**”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. d) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

11. Se sancționează cu amendă în mărime de 10 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale „COTIDIAN” SA, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**TVC 21**”, pentru nerespectarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

12. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale „COTIDIAN” SA, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**TVC 21**”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.

13. Se sancționează cu amendă în mărime de 5 000 de lei furnizorul de servicii media audiovizuale „COTIDIAN” SA, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**TVC 21**”, pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. k) din Cod.

14. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul de servicii media audiovizuale „COTIDIAN” SA, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**TVC 21**”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

15. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul de servicii media audiovizuale „COTIDIAN” SA, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „**TVC 21**”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.

16. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, furnizorii de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio Moldova”, ÎCS „REFORMA ART”, „Societatea Română de Televiziune”, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, „VOCEA MEDIA” SRL, AO „Media Alternativă”, „COTIDIAN” SA și „SELECTCANAL-TV” SRL sunt obligați să difuzeze textele sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei serviciul media audiovizual public de televiziune „Moldova-1” pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA care stipulează: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 25 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media. Programele cu caracter electoral se consideră:

programele de știri și actualități, emisiuni de informare electorală, emisiuni de promovare electorală, dezbateri electorale, programe de publicitate electorală.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „Jurnal TV” pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. a) din CSMA: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei serviciul media audiovizual „TVR Moldova” pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, conform căroră: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 lei serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” pentru comiterea repetată a încălcărilor prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, conform căroră: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectată următoarea regulă: în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 lei serviciul media audiovizual de televiziune „PRO TV Chișinău” pentru comiterea repetată a încălcărilor prevederilor art. 13 alin. (14) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, conform căroră: „Difuzarea unor imagini și/sau înregistrări sonore de arhivă trebuie să fie însoțită de datarea acestora ori de mențiunea „Arhiva”.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” pentru încălcarea prevederilor art. 89 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 care stipulează: „Instituțiile mass-media au obligația de a respecta principiile de echitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor. Acestea trebuie să ofere grupurilor de inițiativă, concurenților electorali și participanților la referendum timpuri de antenă sau spațiu pentru publicitatea electorală în condiții egale și nediscriminatorii.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” pentru încălcarea prevederilor art. 90 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 care stipulează: „În serviciile media audiovizuale, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri), participanții la referendum, reprezentanții și persoanele de încredere ale acestora nu pot avea intervenții directe sau indirecte și nu pot fi vizați de terți în alte programe audiovizuale decât cele cu caracter electoral, stabilite expres în declarațiile politicilor editoriale ale furnizorilor de servicii media.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA care stipulează: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5 000 de lei serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” pentru încălcarea repetată a prevederilor art. 13 alin. (5) lit. e) din CSMA care stipulează: „În programele audiovizuale de știri și de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli: e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decât cele ale redacției, să se precizeze acest lucru.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (6) lit. b) din CSMA care stipulează: „În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: b) evitarea oricăror forme de discriminare.”

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de televiziune „TVC 21” pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (12) din CSMA care stipulează: „Transmisiunea în direct trebuie să fie însoțită permanent de mențiunea „Direct”.”

17. Furnizorii de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio Moldova”, ÎCS „REFORMA ART”, „Societatea Română de Televiziune”, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, „VOCEA MEDIA” SRL, AO „Media Alternativă”, „COTIDIAN” SA și „SELECTCANAL-TV” SRL vor prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

18. Furnizorii de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio Moldova”, ÎCS „REFORMA ART”, „Societatea Română de Televiziune”, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, „VOCEA MEDIA” SRL, AO „Media Alternativă”, „COTIDIAN” SA și „SELECTCANAL-TV” SRL vor prezenta dovada achitării amenzilor în termen de 30 de zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii.

19. Datele bancare pentru achitarea amenzii: Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase nr. 7

Codul IBAN: MDXXTRGAAA143111LLLL0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013 (cod numeric);

„LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

20. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Curtea de Apel Chișinău (mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4), în termen de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost adoptată prezenta decizie, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

21. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale.

22. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

VICEPREȘEDINTĂ

Ana GONȚA